

Сыбайлас жемқорлық (лат. corrumpere – бұзылып қалу, лат. corruptio -пара беру, бүлдіру, азғындану, сатқындық, ыдырау) -әдетте шенеуніктің өзінің билік өкілеттіктерін және оған сеніп тапсырылған құқықтарын, сондай-ақ осы ресми мәртебеге байланысты билікті, мүмкіндіктерді, жеке пайда үшін байланыстарды заңнама мен моральдық ережелерге қайшы қолдануын білдіретін термин.

Сыбайлас жемқорлық-шенеуніктердің паракорлығы,олардың сыбайластығы, мафиялық мемлекеттерге тән сыбайлас жемқорлық деп те атайды. Сыбайлас жемқорлықтың тән белгісі-лауазымды адамның іс-әрекеті мен оның жалдаушысының мүдделері арасындағы жанжал немесе сайланған адамның іс-әрекеті мен қоғамның мүдделері арасындағы жанжал.Сыбайлас жемқорлықтың көптеген түрлері шенеунік жасаған алаяқтыққа ұқсас және мемлекеттік билікке қарсы қылмыстар санатына жатады.

Сыбайлас жемқорлық-өзіне тиесілі емес кез келген ресурстарды өз қалауы бойынша бөлу саласында белгілі бір билікке ие кез келген лауазымды адам (шенеунік, депутат, судья, құқық қорғау органдарының қызметкері, әкімші және т.б.) сыбайлас жемқорлыққа ұшырауы мүмкін.Сыбайлас жемқорлыққа басты ынталандыру —билік өкілеттіктерін пайдаланумен байланысты экономикалық пайда (рента) алу мүмкіндігі, ал басты тежеуші фактор-әшкерелеу және жазалау тәуекелі болып табылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының жүйесіне не кіреді? - сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының жүйесі: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингті; сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдауды; сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруды; Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес нормативтік құқықтық актілер жобаларына сыбайлас жемқорлыққа қарсы ғылыми сараптама жүргізуді қамтиды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет - сыбайлас жемқорлық қылмыстардың алдын алуға, анықтауға, жолын кесуге, ашуға және тергеуге бағытталған қызметті жүзеге асыратын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның жедел-тергеу бөлімшелері.

ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметі кімге бағынады?
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын қалыптастыруды және іске асыруды жүзеге асыратын, Қазақстан Республикасының Президентіне тікелей бағынатын және есеп беретін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі мемлекеттік орган болып табылады.

Қазақстандағы сыбайлас жемқорлық фактісі бойынша қайда жүгінуге болады?

Сейфуллин 37 Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) не Агенттіктің тұрғылықты (болған) жері бойынша аумақтық департаменттеріне. Egov.kz электрондық үкімет порталының онлайн-сервисі арқылы өтініш жіберу.
(электрондық цифрлық қолтаңба – ЭЦҚ болуы қажет).

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау дегеніміз не?

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу.

1.	Ұйымдастыру қызметті	- лауазымды адамның не оның туыстарының материалдық қажеттіліктерін қанағаттандыруға байланысты жеке мәселелерді шешу кезінде өзінің лауазымдық өкілеттіктерін пайдалану; - егер мұндай ақпарат ресми таратылуға жатпаса, лауазымдық міндеттерін орындау кезінде алынған ақпаратты жеке немесе топтық мүдделерде пайдалану.
2.	Тауарларды жеткізуге, жұмыстарды орындауға және қызметтер көрсетуге тапсырыстарды орналастыру	- тауарлар мен қызметтерге баға мониторингін жүргізуден бас тарту; - тауарлар мен қызметтерге баға мониторингін жүргізу туралы көрінеу жалған мәліметтерді ұсыну; - тауарларды жеткізуге және жеткізушілердің шектеулі санынан Қызметтерді көрсетуге жауапты тұлғаның тапсырыс беруі оның туысы сату бөлімінің басшысы болып табылатын ұйымда.
3.	Мүлікті тіркеу және мүліктің деректер базасын жүргізу	- уақтылы қойылмаған н-мүлікті тіркеу есебіне уақтылы қойылмаған; - материалдық құралдар мен шығыс материалдарын тіркеу есебінен әдейі мерзімінен бұрын есептен шығару; - мүліктің болуы мен сақталуын тұрақты бақылаудың болмауы. а мүлікті тіркеу есебі; - материалдық құралдар мен шығыс материалдарын тіркеу есебінен әдейі мерзімінен бұрын есептен шығару; - мүліктің болуы мен сақталуын тұрақты бақылаудың болмауы.
4.	Қызметкерді жұмысқа қабылдау	- жұмысқа орналасу үшін заңда көзделмеген артықшылықтар

		(протекционизм, отбасылық) беру
5.	Заңды, жеке тұлғалардың өтініштері	Жеке және заңды тұлғалардан берілуі қолданыстағы заңнамада көзделмеген ақпаратты талап ету; - азаматтардың, ұйымдардың өтініштерін қараудың белгіленген тәртібін бұзу.
6.	Жоғары тұрған лауазымды тұлғалармен өзара іс-қимыл	- - назардың символдық белгілерін, хаттамалық іс-шараларды қоспағанда, жоғары тұрған лауазымды адамдарға сыйлықтар беру және қызметтік емес қызметтер көрсету
7.	Құжаттарды, анықтамаларды, есептілікті жасау, толтыру	- қызметтік қызметтің маңызды элементі болып табылатын азаматтарға есепті құжаттарда, анықтамаларда көрінеу жалған мәліметтерді бұрмалау, жасыру немесе ұсыну.
8.	Қызметтік ақпаратпен, құжаттармен жұмыс	- ақпараттық ресурстарға рұқсатсыз қол жеткізу әрекеті.
9.	Педагог қызметкерлерді аттестаттаудан өткізу	- педагог қызметкерлердің қызметін объективті бағалау, еңбек өнімділігін арттыру.
10	Еңбекақы	- қызметкер жұмыс орнында болмаған жағдайда жұмыс уақытын толық көлемде төлеу.
11.	Оқушыларды аттестаттау	- бағалау берудегі біржақтылық, үлгерімнің көрінуін жасанды түрде қолдау үшін бағалау ұпайларын асыра бағалау; - білім алушылар не олардың ата-аналары (заңды өкілдері) тарапынан сыйақы бергені немесе қызмет көрсеткені үшін бағалау балдарын асыра бағалау.
12.	Балаларды білім беру ұйымына оқуға қабылдау	- білім беру ұйымына қабылдау үшін заңнамада көзделмеген артықшылықтар беру.

ЕСЛИ У ВАС ВЫМОГАЮТ **ВЗЯТКУ** НУЖНО:

**ВЫСЛУШАТЬ И ТОЧНО ЗАПОМНИТЬ
УСЛОВИЯ ВЫМОГАТЕЛЬСТВА
ВЗЯТКИ**

**ВЕСТИ СЕБЯ КРАЙНЕ ОСТОРОЖНО,
НЕ ДОПУСКАЯ ОПРОМЕТЧИВЫХ
ВЫСКАЗЫВАНИЙ, КОТОРЫЕ МОГЛИ БЫ
ТРАКТОВАТЬСЯ КАК ГОТОВНОСТЬ
ДАТЬ ВЗЯТКУ**

**ПОСТАРАТЬСЯ ПЕРЕНЕСТИ ВРЕМЯ
И МЕСТО ПЕРЕДАЧИ ВЗЯТКИ
ДО СЛЕДУЮЩЕЙ БЕСЕДЫ**

**СРАЗУ ПОСЛЕ ВЫМОГАТЕЛЬСТВА
ОБРАТИТЬСЯ В
АНТИКОРРУПЦИОННУЮ СЛУЖБУ**

CALL-ЦЕНТР 1424 (звонок бесплатный)

^Лицо, сообщившее о факте коррупционного правонарушения или иным образом оказавшее содействие в противодействии коррупции уполномоченному органу находится под защитой государства